

Basisactiviteiten

- Werkt in teamverband (co 00761)
  - Communiceert effectief en efficiënt
  - Wisselt informatie uit met collega's en verantwoordelijken
  - Overlegt over de voorbereiding, uitvoering en afwerking van de opdracht
  - Rapporteert aan leidinggevenden
  - Werkt efficiënt samen met collega's
  - Volgt aanwijzingen van verantwoordelijken op
  - Past zich flexibel aan (verandering van collega's, ...)
- Werkt met oog voor kwaliteit (co 00762)
  - Evalueert zijn eigen werkzaamheden kwalitatief en kwantitatief, en stuurt desnoods bij
  - Gaat zuinig om met materialen, gereedschappen en tijd en vermijdt verspilling
  - Houdt zich aan de regels voor traceerbaarheid van producten en uitgevoerde werken door het bijhouden van de etiketten en markering van de gebruikte materialen
- Werkt met oog voor welzijn, veiligheid en milieu (co 00763)
  - Herkent en signaleert gevaarlijke situaties, neemt gepaste maatregelen bij ongelukken en meldt ongevallen en incidenten volgens interne procedures
  - Past de voorschriften met betrekking tot netheid en hygiëne toe
  - Werkt ergonomisch
  - Controleert de aanwezigheid van en gebruikt PBM's en CBM's volgens de specifieke voorschriften
  - Ziet er op toe dat veiligheids- en milieuvoorschriften worden gerespecteerd
  - Herkent, voorkomt en beschermt tegen specifieke risico's zoals gevaarlijke en schadelijke stoffen (cement en hulpstoffen, kwartsstof, asbesthoudende producten, ...), lawaai, brand en explosies
  - Sorteert afval volgens de richtlijnen en vraagt om informatie in geval van twijfel
  - Gebruikt water voor taken en schoonmaak efficiënt

PBM's en CBM's = persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen

- Werkt op hoogte (co 00764)
  - Gebruikt ladders volgens de veiligheidsregels
  - Gebruikt beschermingsmiddelen (PBM's en CBM's)

Specifieke activiteiten

- Bereidt de werkzaamheden met de torenkraan voor (co 00765)
  - Ontvangt en begrijpt de uit te voeren opdracht
  - Richt de eigen werkplek in volgens voorschriften en/of instructies en houdt daarbij rekening met de algemene werforganisatie en de logische werkvolgorde
  - Controleert of er zich binnen de werkzone geen voorwerpen, hoogspanningskabels of andere hindernissen bevinden
  - Controleert de windkracht
  - Controleert de last op duidelijke (vanuit de stuurhut zichtbare) gebreken
  - Controleert de signalisatie
- Start de torenkraan op (co 00766)
  - Controleert de ballast

- Bemant de bedieningspost
- Zet de torenkraan startklaar
- Controleert of de torenkraan geen gebreken vertoont
- Laat de machine onbelast draaien
- Communiceert met helpers en leidinggevenden (co 00767)
  - Communiceert vooraf over de werkopdracht
  - Communiceert tijdens de werkopdracht (met seinen en/of radio)
- Volgt de werkzaamheden op de bouwplaats op en anticipeert erop (co 00768)
- Laat lasten van een torenkraan aanslaan (co 00769)
  - Laat de lasten controleren op zichtbare gebreken
  - Controleert of een last opgetild kan worden
  - Controleert het hijsgereedschap
  - Laat de lasten aanslaan
  - Balanceert de last uit
- Voert hijswerkzaamheden met een torenkraan uit (co 00770)
  - Trekt een last loodrecht op
  - Verplaatst een last lateraal
  - Laat een last loodrecht neer
  - Laat de lasten loskoppelen
- Rondt de werkzaamheden met de torenkraan af (co 00771)
  - Hijst de vrije haak op
  - Haalt de loopkat binnen
  - Ontgrendelt de giek en zet de torenkraan windvrij
  - Zet het anti-botssysteem in werking
  - Zet de spoorklemmen vast
  - Schakelt de besturing uit
  - Verlaat de bedieningspost

Bij het windvrij zetten moet rekening gehouden worden met de draaicirkel van andere kranen

- Voert dagelijkse controles en onderhoud van de torenkraan uit (co 00772)
  - Controleert de torenkraan voor ingebruikname
  - Voert dagelijks onderhoud uit
  - Voert kleine herstellingen uit
  - Signaleert defecten
  - Signaleert de nood tot specifieke controles, herstellingen en onderhoud
  - Reinigt het materieel
  - Bergt het hijsmaterieel op volgens de voorschriften
- Voert de administratieve taken uit (co 00773)
  - Vult werkblad en andere administratieve documenten in
  - Bewaart en let op de aanwezigheid van keuringsdocumenten

2.2 DESCRIPTORELEMENTEN

Kennis

- Basiskennis rekenen (inhoudsmaten, soortelijk gewicht, volumes,...)
- Basiskennis van elektriciteit
- Basiskennis van het vakjargon in het Nederlands en in een tweede landstaal
- Basiskennis van de technologie van hydraulische, pneumatische en elektrische systemen, dieselmotoren en bewegingsoverbrediging
- Basiskennis van specifieke risico's van asbest, kwartsstof en andere gevaarlijke producten

- Kennis van milieuzorgsystemen en -voorschriften in functie van de eigen werkzaamheden
- Kennis van de bouwplaatsorganisatie
- Kennis veiligheids-, gezondheids-, hygiëne- en welzijnsvoorschriften
- Kennis van specifieke risico's van elektriciteit, lawaai, trillingen, brand en explosies
- Kennis van veilige en ergonomische hef-, til- en werktechnieken
- Kennis van de voorschriften voor het veilig werken op hoogte
- Kennis van PBM's en CBM's
- Kennis van (veiligheids)pictogrammen
- Kennis van de voorschriften rond afvalbeheer
- Kennis van een geoptimaliseerd verbruik en recuperatie van water, materialen en energie
- Kennis van werkdocumenten, het werkblad en andere administratieve documenten
- Kennis van materialen, gereedschappen en machines
- Kennis van technische voorschriften en aanbevelingen in functie van de eigen werkzaamheden
- Kennis van controle- en meetmethoden en -instrumenten
- Kennis van kwaliteitsnormen, waarden en toleranties
- Kennis van de onderhouds- en veiligheidsvoorschriften
- Kennis van de start- en stopprocedures
- Kennis van alle onderdelen en mechanismen van de torenkraan
- Kennis van signalisatie
- Kennis van het gebruik van elektronische beveiligingssystemen (anti-bots-, zonebegrenzings-, kraancontrole- en opvolgsystemen)
- Kennis van vereisten aan stapeling van de ballast voor de stabiliteit van de torenkraan
- Kennis van het gebruik van communicatiemiddelen
- Kennis van de genormaliseerde hand- en armseinen
- Kennis van de fasering van het bouwproces i.v.m. bekisting, betonning, montage, ...
- Kennis van de mogelijke functies en toepassingsmogelijkheden van een torenkraan
- Kennis van alle bewegingen van onderstel, giek, loopkat en/of hijskabel
- Kennis van de functies van een besturingskabel of afstandsbediening
- Kennis van de maximaal toegelaten last en het hijsvermogen van de torenkraan
- Kennis van de hijslasttabel
- Kennis van de impact van wind en andere weersomstandigheden
- Kennis van de werking van een anemometer
- Kennis van de maximale spankracht van een strop
- Kennis van de veiligheidsoverwegingen bij het vooraf uitbalanceren van een last
- Kennis van de technieken, de producten en het materieel gebruikt bij klein onderhoud en de reiniging
- Kennis van de normale werkingstoestand van de machine
- Kennis van het toepassingsgebied en de geldigheid van vergunningen en keuringen
- Kennis van de reglementering inzake speciale controles door erkende controleorganismen

- Kennis van de onderdelen waarbij zich op korte of lange termijn slijtageverschijnselen voordoen
- Kennis van de eisen en verantwoordelijkheden bij het uitvoeren van een veiligheidsfunctie
- Kennis van de voorschriften omtrent het opbergen van hijsgereedschap
- Grondige kennis van de (elektronische) besturing en bediening van de torenkraan
- Grondige kennis van de invloed van de last (afmetingen, vorm, soortelijk gewicht, massa, zwaartepunt, windvlak...)
- Grondige kennis van hijsgereedschap en toebehoren en het gebruik en de beperkingen ervan

Anemometer = windmeter

Onder veiligheidsfunctie verstaat men elke werkpost waar motorvoertuigen, kranen, rolbruggen, hijstoestellen van welke aard ook, of machines die gevaarlijke installaties of toestellen in werking zetten, bestuurd worden voor zover dit de veiligheid en gezondheid van andere werknemers van de onderneming of van ondernemingen van buitenaf in gevaar kan brengen. Meer informatie op: http://www.werk.belgie.be/detailA_Z.aspx?id=1358

Cognitieve vaardigheden

- Het mondeling en/of schriftelijk kunnen rapporteren met de leidinggevende
- Het efficiënt kunnen communiceren met collega's, klanten en derden: kunnen overleggen over de voorbereiding, uitvoering en afwerking van de opdracht en afstemmen van de eigen werkzaamheden op de activiteiten van anderen (bouwteam)
- Het kunnen overleggen met andere torenkraanbestuurders en de werfleiding indien de draaizones van meerdere kranen elkaar overlappen
- Het kunnen communiceren met hand- en armseinen en/of radio
- Het kunnen uitleggen aan de helpers hoe men de last moet aanslaan of loskoppelen en hoe zij zich moet opstellen
- Het kunnen controleren van de aanwezigheid van en kunnen gebruiken van PBM's en CBM's volgens de specifieke voorschriften
- Het kunnen controleren van de signalisatie
- Het kunnen herkennen, voorkomen en beschermen tegen specifieke risico's van gevaarlijke stoffen (cement en hulpstoffen, kwartsstof, asbesthoudende producten, ...)
- Het kunnen herkennen, voorkomen en beschermen tegen specifieke risico's zoals elektriciteit, brand, explosies, lawaai en trillingen
- Het kunnen herkennen en signaleren van gevaarlijke situaties, nemen van gepaste maatregelen bij ongelukken en melden van ongevallen en incidenten
- Het kunnen opzoeken en raadplegen van beschikbare en betrouwbare informatiebronnen
- Het kunnen uitvoeren van de werkopdracht volgens de planning en timing;
- Het kunnen bepalen van de benodigde materialen, gereedschappen en machines;
- Het kunnen inrichten van de eigen werkplek volgens voorschriften en/of instructies en rekening houdend met de algemene bouwplaatsorganisatie en de logische werkvolgorde
- Het kunnen opvolgen van en anticiperen op de werkzaamheden op de bouwplaats
- Het zorgzaam, efficiënt en veilig kunnen omgaan met materialen, gereedschappen en machines
- Het kunnen sorteren van afval volgens de richtlijnen
- Het kunnen inschatten en signaleren van obstakels
- Het kunnen lezen en interpreteren van de windmeter teneinde de werken stil te leggen bij te sterke windkracht
- Het kunnen nagaan of de last stabiel gestapeld is of niet aan de grond vasthangt

- Het kunnen lezen van de handleiding en begrijpen van controle- en onderhoudsvorschriften
  - Het kunnen startklaar zetten van de torenkraan
  - Het kunnen opsporen van mechanische en elektrische defecten, onregelmatigheden in de opstelling, de bedieningselementen en het functioneren van de onderdelen van de torenkraan
  - Het kunnen nagaan of alle veiligheidsvoorzieningen aanwezig zijn, functioneren en beoordelen of er verantwoord gewerkt kan worden met de torenkraan
  - Het kunnen inschatten van het gewicht van de last
  - Het kunnen lezen en begrijpen van een hijslasttabel
  - Het op basis van hijsvermogen en giekstand kunnen interpreteren wat de maximaal toegelaten last is (lastmomentbegrenzing bepalen)
  - Het kunnen beoordelen of het hijsgereedschap gepast is in functie van de opdracht
  - Het kunnen bepalen van de wijze van aanslaan
  - Het kunnen bepalen van het aanslagpunt
  - Het kunnen bepalen van de neigings- of tophoek van een strop
  - Het kunnen wijzigen van de kabelinschering aan de hand van de hijslasttabel
  - Het kunnen gebruiken van de boordcomputer
  - Het kunnen optoppen en aftoppen
  - Het kunnen ontgrendelen van de giek en windvrij zetten van de torenkraan
  - Het kunnen beveiligen en vastleggen van de giek in specifieke omstandigheden
  - Het in werking stellen kunnen van het anti-botsysteem
  - Het kunnen vastzetten van de spoorklemmen
  - Het (in de eigen taal) kunnen lezen en begrijpen van het onderhoudsboek
  - Het kunnen vaststellen en benoemen van defecten en verslag uitbrengen van aard van defect aan leidinggevend
  - Het kunnen nagaan en signaleren van uitgevoerde en uit te voeren controles
-
- Het nauwkeurig kunnen rapporteren van uitgevoerde taken, herstellingen en onderhoud, gewerkte uren, urenteller machine, gebruikt materiaal, gebruikte oliën, vetten en gasolie, technische defecten aan de machine en de staat van het hijsgereedschap
  - Het kunnen bewaren en nagaan van de aanwezigheid van het medisch attest

Probleemoplossende vaardigheden

- Het kwalitatief en kwantitatief kunnen evalueren en desnoods bijsturen van zijn eigen werkzaamheden
- Het gepast kunnen reageren op vastgestelde problemen met betrekking tot kwaliteit, veiligheid, milieu, proces en techniek rekening houdend met de voorschriften/procedures

Motorische vaardigheden

- Het kunnen toepassen van de juiste ergonomische hef- en tiltechnieken
- Het kunnen gebruiken van ladders volgens de veiligheidsregels en herkennen en signaleren van gebreken
- Het beheerst kunnen bedienen van hendels en knoppen om de hijshaak veilig, loodrecht en zonder schommelen op de gewenste plaats te brengen

- Het kunnen uitbalanceren van een last door in een geleidelijke beheerste beweging de last tot op lage hoogte te hijsen
- Het beheerst kunnen hijsen, zwenken, vieren en manoeuvreren tussen obstakels
- Het beheerst kunnen neerzetten van de last op de daartoe voorziene plek en zonder gevaar voor de helpers zodanig dat de last losgekoppeld kan worden
- Het permanent gebruiksklaar kunnen houden van de torenkraan (vrijmaken van smeernippels, smeren van onderdelen, bijvullen van vloeistoffen, vervangen van filters en leidingen,...)
- Het zelf kunnen herstellen van eenvoudige defecten (vastzetten van losse onderdelen,...)
- Het kunnen reinigen van het materieel en de stuurcabine

Omgevingscontext

- Dit beroep wordt uitgeoefend op bouwplaatsen (woningbouw, utiliteitsbouw en bruggen- en wegenbouw)
- Dit beroep wordt meestal in team uitgeoefend, waarbij de nodige flexibiliteit belangrijk is om zich aan te passen aan wijzigingen van planning, omgeving en klimatologische omstandigheden
- De werkopdracht en het eindresultaat wordt strikt afgebakend en er heersen in veel gevallen strikte deadlines, wat resultaatgerichtheid, stressbestendigheid, concentratie, flexibiliteit en doorzettingsvermogen vraagt
- De bouwsector kent veel reglementeringen, normen, aanbevelingen, codes van goede praktijk en technische voorlichtingsfiches inzake kwaliteit, veiligheid, gezondheid, hygiëne, welzijn, milieu en duurzaam bouwen
- Bij het werken in een stuurcabine bevindt men zich gedurende lange tijd op grote hoogte, wat impliceert dat men geen hoogtevrees mag hebben
- De werkplek kan impliceren dat er in de nabijheid van bovengrondse leidingen en andere gevaarlijke situaties gewerkt moet worden

Handelingscontext

- Oog hebben voor kwaliteit en de tevredenheid van de klant door met zorg, precisie en toewijding te werken
- Aandacht hebben voor gevaarlijke situaties, veiligheidssignalisatie op de bouwplaats respecteren en PBM's en CBM's met zorg plaatsen, gebruiken en onderhouden
- Omzichtig omgaan met grondstoffen en producten, rekening houdend met veiligheids-, en milieuvoorschriften
- Zorgvuldig en nauwkeurig gebruiken van machines, gereedschappen en materialen
- Het bijblijven met de (technologische) ontwikkelingen binnen de sector vergt leergierigheid en het volgen van (verplichte) opleidingen
- Het werken in een veiligheidsfunctie betekent een verhoogde aandacht voor de veiligheid en gezondheid van andere werknemers van de onderneming of van ondernemingen van buitenaf
- Gedurende de werkzaamheden de omgeving en de bewegingen van de last zeer oplettend opvolgen
- Gedurende de werkzaamheden informatie uitwisselen en duidelijke instructies geven

Autonomie

Is zelfstandig in

- het controleren of er in veilige omstandigheden kan gewerkt worden
- het opstarten van de torenkraan
- het geven van instructies aan helpers
- het veilig bedienen van de torenkraan
- het vervullen van administratieve taken
- het controleren van de kwaliteit en kwantiteit van zijn werk
- het reinigen en onderhouden van de torenkraan
- het signaleren van defecten
- het afronden van de werkzaamheden
- het veilig achterlaten van de torenkraan

Is gebonden aan

- een ontvangen werkopdracht en tijdsplanning
- veiligheids-, gezondheids-, kwaliteits- en milieuvoorschriften, codes van goede praktijk, technische voorschriften, productfiches
- afspraken met betrekking tot zijn eigen werkzaamheden met collega's en derden
- instructies van de leidinggevende

Doet beroep op

- de leidinggevende voor de werkopdracht, gegevens, planning, leveringen, melden van problemen en gevaarlijke situaties en bijkomende instructies
- helpers op de bouwplaats bij het aanslaan en loskoppelen van de last
- een meer bevoegd persoon indien hij een probleem niet opgelost krijgt of te maken krijgt met werkzaamheden die buiten zijn bevoegdheid vallen
- (onderhouds)techniker en/of derden bij storingen, technische interventies, instelling van de besturings- en beveiligingssystemen, controles en/of onderhoud aan de torenkraan

Verantwoordelijkheid

- Het werken in teamverband
- Het werken met oog voor kwaliteit
- Het werken met oog voor welzijn, veiligheid en milieu
- Het werken op hoogte
- Het voorbereiden van de werkzaamheden met de torenkraan
- Het opstarten van de torenkraan
- Het communiceren met helpers en leidinggevendenden
- Het opvolgen van de werkzaamheden op de bouwplaats en het anticiperen erop
- Het aanslaan van de lasten van een torenkraan
- Het uitvoeren van hijswerkzaamheden met een torenkraan
- Het afronden van de werkzaamheden met een torenkraan
- Het uitvoeren van dagelijkse controles en onderhoud van de torenkraan
- Het uitvoeren van administratieve taken
- Het vervullen van een veiligheidsfunctie

2.3 ATTESTEN

Wettelijke Attesten

Geen vereisten.

Vereiste Attesten

De torenkraanbestuurder is verplicht in het bezit van een medisch attest voor het uitvoeren van een veiligheidsfunctie.

Verder zijn er geen verplichte attesten, maar voor het uitoefenen van bepaalde werkzaamheden en/of risicovolle taken zijn bepaalde attesten en/of certificaten vereist, zoals VCA, attest veilig werken op hoogte, ...

Het is steeds aangeraden de vigerende wetgeving te raadplegen, daar deze onderhevig kan zijn aan veranderingen.

Instapvoorwaarden

Geen vereisten.